

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Староста В. І., доктор педагогічних наук, професор,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Одним з важливих чинників підготовки майбутнього спеціаліста є практична діяльність щодо застосування набутих знань і умінь. Таким чином, постає актуальна проблема щодо організації, навчально-методичного забезпечення педагогічної практики як ефективного засобу професійного та особистісного розвитку майбутнього вчителя, покращення його професійної адаптації після працевлаштування.

Педагогічна практика студентів-хіміків ДВНЗ «Ужгородський національний університет» проводиться у 7-11 класах ЗНЗ у такі етапи:

- перший – ознайомча практика у 7 семестрі (один тиждень). Основними завданнями студентів є навчитися проводити педагогічне спостереження на уроці, аби вміти комплексно аналізувати діяльність учителя та учнів в урочний та позаурочний час; ознайомитись з методичними матеріалами (плани роботи учителя, класного керівника тощо); вивчити наявні засоби навчання та їх використання у навчально-виховному процесі;

- другий – практика у 8 семестрі (два тижні), під час якої студент не просто спостерігає за роботою вчителя, вихователя, а починає виконувати його обов'язки. Саме на цьому етапі з'являється інтерес до педагогічної науки і шкільної практики, до дослідницької роботи, перевіряється, чи вірно обраний шлях у житті, починається процес професійного самовизначення;

- третій – практика у 9 семестрі (5 тижнів) є завершальним етапом практичної підготовки студентів університету до професійно-педагогічної діяльності. Вона поєднує систему навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи у середніх закладах освіти.

Під час практики студенти широко використовують підручники, навчально-методичні посібники, авторами яких є досвідчені науковці-

методисти, а саме: О. Блажко, Н. Буринська, Л. Величко, А. Грабовий, Л. Крикля, Г. Лашевська, Н. Лукашова, О. Максимов, П. Попель, Ю. Романенко, Л. Романишина, М. Савчин, Ю. Холін, Н. Чайченко, Н. Шиян, О. Ярошенко та ін.

В навчально-методичних посібниках [1, 2] нами основний акцент зроблено на такі аспекти педагогічної практики майбутніх учителів хімії:

- адаптація студентів до педагогічної діяльності шляхом моделювання уроків з хімії різних типів та мікровикладання;

- методика проведення навчальних занять та формування вміння аналізувати відвідані уроки. Для цього наведено різноманітні рекомендації, орієнтовні схеми проведення деяких уроків, які накопичені з досвіду практичної роботи вчителів, науковців-методистів України;

- методика демонстраційного хімічного експерименту на конкретних прикладах деяких тем, а також використання спостережень учнів, лабораторних дослідів, домашнього експерименту;

- формування вміння не тільки розв'язувати, але й складати навчальні завдання з хімії різних рівнів складності, трудності та проблемності (застосування інформації для порівняння, пояснення раніше вивчених фактів, явищ; узагальнення, встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними, пояснення і передбачення нових фактів; пошук інших способів розв'язування задач; уміння складання обернених та аналогічних задач до вихідної з конкретними чисельними даними чи в загальному виді; формулювання питання до задачі чи задачної ситуації, тексту підручника, таблиць тощо).

Список використаних джерел:

1. Староста В. І. Педагогічна практика з хімії у середніх та вищих навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / В. І. Староста, В. М. Сомов, Ж. О. Кормош, О. В. Химинець. – Вид. 2-ге, доп. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2008. – 196 с.

2. Староста В. І. Проведення занять з хімії в середніх та вищих навчальних закладах: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ В. І. Староста, В. М. Сомов, Ж. О. Кормош. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2011. – 232 с.